

**2019 Yılı
İzleme Raporu**

**Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve
Akreditasyon Derneği**

İlker Murat AR

Şubat, 2020

1. Giriş

Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (HEPDAK), sırasıyla; 25.12.2014 - 25.12.2016, 25.12.2016 - 25.12.2018 ve 25.12.2018 - 25.12.2023 tarihleri arasında akreditasyon faaliyeti yürütmek üzere yetkilendirilmiştir.

HEPDAK'ın misyonu; "sürekli geliştirilen standartlar doğrultusunda lisans ve lisansüstü hemşirelik eğitim programlarının değerlendirilmesi ve izlenmesi ile hemşirelik biliminin, eğitiminin, bakımının ve toplum sağlığının gelişiminde kalite ve yeniliğin güvencesi olabilmek" olarak belirtilmiştir. Buna dayalı olarak HEPDAK'ın temel amacı ise; "hemşirelik eğitim programları için akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yaparak Türkiye'de hemşirelik eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine, daha iyi eğitilmiş ve daha nitelikli hemşireler yetiştirilerek güvenli ve etkili bakım sunulması ve toplumun sağlığının geliştirilmesine katkıda bulunmak" olarak açıklanmıştır.

HEPDAK'ın 2019 yılı çalışmaları; Yükseköğretim Kalite Kurulu'nun "Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Kuruluşlarının Yetkilendirilmesi, Tanınması ve İzlenmesine İlişkin Kılavuz"da yer alan ilkeler ve ölçütler esas alınarak incelenmiştir.

2. Ölçütlere İlişkin Değerlendirme

a. Kamu bilgilendirmesi

HEPDAK, tüm faaliyet ve süreçlerine ilişkin bilgilendirmelerini güncel olarak resmi internet sitesi (<https://www.hepdak.org.tr/>) aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda;

- Akreditasyon süreçleri ile ilgili mevzuat ve belgeler ile HEPDAK 2018 Yılı Faaliyet Raporu ve 2019 Yılı Tematik Analiz Raporu'na internet sitesinde ayrıntılı olarak yer verildiği,
- Akreditasyon ücretleri ile akredite edilen kurum bilgilerinin güncel olarak ilan edildiği ve
- Toplantı, seminer, çalıştay vb. etkinlik duyurularının güncel olarak yapıldığı görülmektedir.

b. Etik kurallara uyum

Kuruluşun etik kurallara uyum konusuna yüksek düzeyde önem verdiği ve bu öneme dayalı olarak ilgili tüm dokümanlarda etik ilkelere yer vererek tüm süreçlerde görev alan kişilerin etik kurallara uyumunu taahhüt altına aldığı görülmektedir.

c. İtiraz sürecine ilişkin uygulamalar

HEPDAK Çalışma Yönetmeliği'nin 11.Maddesi ile HEPDAK Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi'nin 13. Maddesi kapsamında; "HEPDAK tarafından alınan akreditasyon kararlarına itirazlar, yeniden değerlendirme istemleri ve yeniden ziyaret istemleri yalnızca "akreditasyon vermeme" kararlarına karşı yapılabilir." ifadesi yer almaktadır.

d. Tutarlılık komitesi uygulamaları

HEPDAK'ın takım içi, takımlar arası ve yıllar arası tutarlılık incelemelerine ilişkin yaklaşımı ve

Tutarlılık Komitesi'nin oluşumu, *HEPDAK Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi*'nin 10. Maddesi kapsamında belirlenmiştir.

e. Arşivleme uygulamaları

HEPDAK, akreditasyon süreci ve sonuçlarına ilişkin belgeler ve raporlar da dahil olmak üzere, HEPDAK çalışmaları ile ilgili belgelerin ve raporların saklanma usulleri ve sürelerini *HEPDAK Arşivleme Yönergesi* aracılığı ile belirlemekte ve sürdürmektedir.

f. Kuruluşun fiziki ve teknik altyapısı ile personel durumu

HEPDAK'ın faaliyet ve süreçlerini yürütmek üzere İzmir (Merkez)'de bir bürosu bulunmaktadır. Büroda yeterli ekipman bulunmakla birlikte tam veya yarı zamanlı bir çalışan bulunmamaktadır.

g. Tematik Analiz Raporlarının değerlendirilmesi

HEPDAK'ın alana özgü gelişmeye açık ve güçlü yanları ortaya koyan bir Tematik analiz Raporu (2019 yılına ait) bulunmaktadır. Ayrıca "2019 Yılı Tematik Analiz Raporu"na resmi internet sitesinde de yer verilmektedir.

3. Faaliyet Raporu Değerlendirmesi

a. Faaliyetlerin Değerlendirilmesi

HEPDAK, 2019 yılına kadar toplam 15 program için genel değerlendirme yapmıştır. 2019 yılı itibarıyla akredite edilen program sayısı ise 8'dir.

2018-2019 takvim yılında, dördü genel değerlendirme, biri de ara ziyaret olmak üzere toplam beş program akredite edilmek üzere başvurmuştur. Genel değerlendirme için başvuran programlardan birisine "akreditasyon vermeme", diğer üçüne (3) "ara ziyaret" kararı alınarak iki yıl için akredite edilmiştir. Ara ziyaret başvurusu yapan kurum için "akreditasyonla uzatma" kararı alınarak akreditasyon süresi 5 yıla tamamlanmıştır.

2018 yılında değerlendirici eğitimleri yapılması nedeniyle 2019 yılında değerlendirici eğitimi gerçekleştirilmemiştir. 2020 yılında öğrenciler ve eğiticiler için birer değerlendirici eğitimi yapılması planlanmıştır.

2019 yılında 32 katılımcı ile bir adet değerlendirici eğitimi (21 Aralık 2019) gerçekleştirilmiştir. Bununla birlikte bilgilendirme etkinlikleri olarak; 4-6 Eylül 2019 tarihinde HEPDAK ve Hemşirelik Eğitim Derneği'nin birlikte gerçekleştirdiği bir sempozyumda, "Akreditasyon Hazırlık Süreci Danışma Saati" başlıklı bir oturum yapılmış ve 21 Ocak 2019 tarihinde de KKTC Doğu Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Programı'na bir bilgilendirme gerçekleştirilmiştir.

b. Performans Ölçütlerinin Değerlendirilmesi

HEPDAK tarafından ilgili performans ölçütlerinin değerleri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

- Toplam akreditasyon süresi : 420
- Toplam akreditasyon hizmeti sunulan program sayısı : 5
- Toplam Değerlendirici sayısı : 57
- Toplam aktif program sayısı : 134

- Bilgilendirme Toplantısı Sayısı : 4
- Değerlendirici Eğitimi Sayısı : 0
- Akreditasyon Sürecinin Ortalama Tamamlanma Süresi : 84 gün
- Ortalama Değerlendirici Sayısı : 0.43

4. Program Akreditasyonu Saha Uygulamalarının Değerlendirilmesi

a. Saha Ziyareti

HEPDAK saha ziyareti, 17 Ocak 2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Saha ziyareti, HEPDAK Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Gülseren Kocaman'ın HEPDAK faaliyetleriyle ilgili sunumuyla başlamış, diğer Yönetim Kurulu üyeleri ve HEAK temsilcilerinin de katılımı ile karşılıklı görüş alışverişiyle devam etmiştir. Ziyaret kapsamında kurumun özellikle aşağıdaki konulardaki uygulamalarının gözlenmesi amaçlanmıştır.

- Etik kurallara uyum,
- İtiraz süreci,
- Tutarlılık Kontrol Komitesi,
- Arşivleme,
- Kuruluşun fiziki ve teknik altyapısı ile personeli.

Saha ziyaretinden elde edilen gözlemlere dayalı olarak ilgili dokümanlarda yer alan hususların uygulama süreçleri incelenmiş ve özellikle Kuruluşun "güçlü" ve "gelişmeye açık" yönleri belirlenmeye çalışılmıştır.

b. Program Akreditasyonu Geribildirim Formlarının Değerlendirilmesi

2019 yılı Faaliyet Raporu kapsamında, 4 Kurum'dan (Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi ve Trakya Üniversitesi) alınan "Geri Bildirim Formları" sunulmuştur. Bu formlar incelendiğinde, ilgili Kurumların akreditasyon süreci ve uygulamalarına ilişkin değerlendirmelerinin yüksek düzeyde olumlu olduğu görülmektedir.

5. Sonuç

HEPDAK'ın 2019 Yılı Faaliyet Raporu ve izleme süreci kapsamında gerçekleştirilen saha ziyaretine dayalı değerlendirmeler sonrasında tespit edilen 'güçlü yönler' ile 'gelişmeye açık yönler' aşağıda özetlenmektedir.

a. Güçlü Yönler

Aşağıdaki hususlar HEPDAK'ın güçlü yönleri olarak değerlendirilmektedir:

- Paydaşlardan alınan geribildirimlerle değerlendirme süreçlerinde sürekli iyileştirmeler yapılması.
- Akreditasyon süreçleri ile ilgili mevzuat ve belgelerin paydaşlardan alınan geri bildirimlere göre sürekli olarak güncellenmesi ve resmi internet sayfasında yayınlanması. Ayrıca, HEPDAK 2018 Faaliyet Raporu ile 2019 Yılı Tematik Analiz Raporu'nu da resmi internet sitesinde yayınlanmış olması.
- Uluslararası işbirlikleri kapsamında, 2018 yılında başlayan CEENQA gözlemci üyeliğinin 2019 yılında da devam etmesi ve 2020 yılı itibariyle tam üye olunmasına karar verilmesi.

b. Gelişmeye Açık Yönler

Hemşirelik alanındaki toplam aktif program sayısı (134) ve akredite program sayısı (8) dikkate alındığında ilgili alanda akreditasyon bilincinin geliştirilmesine yönelik faaliyetlerin artırılması gerekliliği görülmektedir. Bu konu başta olmak üzere, HEPDAK'ın aşağıdaki konularda iyileştirme çalışmaları yapması yerinde olacaktır:

- Akreditasyon bilincinin geliştirilmesi:
  - Akreditasyonun önemine ilişkin etkinlikler düzenlenmesi.
  - Özellikle alana özgü akreditasyon yaklaşım ve uygulamalarını içeren yayınlar (aylık bültenler, sunumlar vb.) oluşturulması ve yayınlanması.
  - Değerlendirici eğitimlerinin artırılması.
  - Öğrenci değerlendirici başta olmak üzere değerlendirici sayısının (havuzunun) genişletilmesi.
- Kurumsal altyapının güçlendirilmesi:
  - Özellikle dış paydaş ile ilişkileri yürütmek üzere tam veya yarı zamanlı bir personelin istihdam edilmesi,
  - HEPDAK Stratejik Planı'nın hazırlanarak yürürlüğe alınması.
- Bilgi teknolojileri altyapısının geliştirilmesi:
  - Başvuru ve değerlendirme süreçlerinin yürütüleceği online bir süreç yönetim yazılımının kullanıma alınması,
  - Dijital arşivleme uygulamalarının tanımlı ve sistematik hale getirilmesi.
  - Paydaşların görüş, öneri ve şikayetlerini etkin ve hızlı bir şekilde iletebileceği platformların (örneğin resmi internet sitesinde bir menü açılması) oluşturulması.
  - Resmi internet sitesinin kullanılabilirliğinin artırılması.
- Kamuoyu bilgilendirmelerinin artırılması:
  - Akreditasyon kesin raporlarının herkesin erişimine açık olacak şekilde yayınlanması.
  - HEPDAK Öz Değerlendirme Raporları ile Faaliyet Raporları'nın (2019 yılı dahil olmak üzere) düzenli olarak ve tüm paydaşların erişimine açık olacak şekilde yayınlanması.
- İtiraz süreçlerinin geliştirilmesi:
  - Kurumun her türlü kararına ilişkin itirazı mümkün kılacak şekilde düzenlemeler yapılması.
- Tutarlılık kontrol sürecinin etkinleştirilmesi:
  - Tutarlılık Kontrol Komitesi tarafından oluşturulan Tutarlılık Kontrol Raporları'nın yayınlanması ve bu raporlardaki değerlendirmeler doğrultusunda iyileştirmelerin yapılmasına ilişkin süreçlerin işletilmesi.